

חַיֵּי שָׂרָה

CHAYEI SARAH/HET LEVEN VAN SARAH

Bereshith/Genesis 23:1-25:18

Deze week bevat onze parasha details van het **eerste effectieve huwelijk** dat in de Torah vermeld wordt. Rivkah (Rebecca) kwam uit Haran, een plaats die **werelds, materialistisch en idolaat** was. Yitzchak (Izaak), aan de andere kant, had al een groot deel van zijn leven in de **geestelijke dimensie** doorgebracht. Hij was de **eerste Hebreeuwse baby** om het **fysische verbond met יהוה** binnen te gaan door middel van **besnijdenis** op de **8^e dag**. Hij werd daarna door zijn vader Avraham opgevoed tot op een punt waar hij **zelfs bereid** was zijn **eigen leven** als een **brandoffer** te offeren.

Het **huwelijk** van Yitzchak en Rivkah vertegenwoordigt de **vereniging** van het **geestelijke en het fysische**. Het is het **verhaal** van een **vader** die de **perfecte bruid** voor zijn **zoon wenst**. Om dit te laten gebeuren, **roept Avraham** de **hulp** in van een **naamloze knecht** (waarschijnlijk Eliëzer die een **schaduwbeeld** van de **Heilige Geest** wordt) die **zichzelf nooit verheerlijkt**, maar de **woorden van de vader spreekt** en van de **zoon getuigt**. De **zoon is afwezig tijdens het selectieproces** (Yeshua is ook **fysisch afwezig** terwijl de **bruid gekozen** wordt). **Na akkoord te zijn gegaan** met het **huwelijk** door de **knecht (Heilige Geest)**, zal de **bruid** naar het **Belofde Land** genomen worden om haar **echtgenoot** te **vervoegen**.

Bereshith 24 bevat **67** verzen die het **verhaal** van de **zoektocht naar de bruid** vertellen. Het **daadwerkelijke onderzoek** duurde **niet zeer lang**. Van de tijd dat de **knecht van Avraham** tot יהוה **bidt** bij de **put** in **Haran** tot de **volgende ochtend** toen hij met **Rivkah wegging** was waarschijnlijk slechts **ongeveer 12 uren**. De overweging van de **vele details** die de **Torah** aan dit **korte voorval** besteedt zou een **aanwijzing** voor ons moeten zijn dat dit een **zeer belangrijke gebeurtenis** is!

Vele **commentatoren** wijzen erop dat dit **verhaal thematisch** over “**vriendelijkheid**” (*chesed* - חֶסֶד) gaat. De **knecht zet zelfs een test op** waarin hij **hoofdzakelijk een meisje** zoekt dat niet alleen “**vriendelijk**” hem, maar ook zijn “**kamelen te drinken**” zal **aanbieden**:

Bereshith 24:12 Toen zeide hij: יהוה, God van mijn heer Abraham, laat mij toch heden slagen en bewijs **genade** (*chesed* - חֶסֶד) aan mijn heer Abraham.¹³ Ik sta hier bij de waterbron, en de dochters van de mannen der stad gaan uit om water te putten.¹⁴ Laat het nu zo zijn, dat het meisje, tot wie ik zeg: Neig toch uw kruik, **opdat ik drinke**, en dat zegt: Drink, en ook **uw kamelen zal ik drenken**, – dat Gij haar hebt bestemd voor uw knecht Isaak; dan zal ik daaraan weten, dat Gij **genade** (*chesed* - חֶסֶד) bewezen hebt aan mijn heer.

Op een **taalkundig niveau** wordt deze test **omsloten door “vriendelijkheid”** aangezien de **knecht tot יהוה bidt** om “**vriendelijkheid**” aan zijn meester Avraham te **tonen** zowel voordat hij de test afneemt als bij de **afsluiting van zijn gebed**. Zo vraagt de **knecht de Almachtige** om de “**vriendelijkheid**” van **goddelijke hulp** en de “**vriendelijkheid**” van **fysische hulp** vanwege de **jonge vrouw die יהוה zal kiezen**.

Doorstaat de jonge vrouw die met haar enige waterkruik komt dan de test van “**vriendelijkheid**”?

Bereshith 24:15 Hij was nog niet uitgesproken, of zie, Rivkah, die geboren was aan Betuël, de zoon van Milka, de vrouw van Nachor, de broeder van Abraham, kwam naar buiten met haar kruik op haar schouder.¹⁶ En het meisje was zeer schoon van uiterlijk, een maagd, met wie geen man gemeenschap had gehad. Zij daalde af naar de bron, vulde haar kruik, en kwam naar boven.¹⁷ Toen liep de knecht haar tegemoet en zeide: Laat mij toch een weinig water drinken uit uw kruik.¹⁸ Daarop zeide zij: Drink, mijn heer, en zij liet haar kruik snel op haar hand neerglijden, en gaf hem te drinken.¹⁹ Toen zij hem genoeg had laten drinken, zeide zij: Ik zal ook voor uw kamelen putten, totdat zij genoeg gedronken hebben.²⁰ Daarop goot zij snel haar kruik leeg in de drinkbak, liep andermaal naar de put om te scheppen en putte voor al zijn kamelen.²¹ En de man sloeg haar zwijsend gade om te weten, of de HERE zijn weg voorspoedig gemaakt had of niet.

Eén dorstige kameel kan tot 100 liter water drinken. De knecht heeft tien kamelen, zodat je kunt zien dat Rivkah nogal een “vriendelijkheid” heeft aangeboden! En mis de kleine uitdrukking in vers 19 niet waar zij aanbiedt om de kamelen te laten drinken “tot zij gedaan hebben met drinken!” Dit is zelfs veel meer dan wat de knecht van Avraham om gevraagd had (vers 14).

Rivkah vertoont niet alleen “vriendelijkheid,” maar vertoont ook de ingesteldheid van een knecht aangezien zij zich constant “haast” om de behoeften van deze vreemdeling die zij “mijn Heer” noemt te vervullen, en zijn kamelen. Zodra zij volledig hun dorst geleest heeft, is het volgende dat wij zien, Rivkah die naar huis “loopt” om haar familie in te lichten:

Bereshith 24:28 En het meisje snelde heen en verhaalde het gebeurde aan haar moeders huis.

Daarna wordt ons een ander familielid voorgesteld. Hij schijnt ook uit gastvrijheid te “lopen”:

Bereshith 24:29 Rivkah nu had een broeder, die Laban heette. En Laban snelde naar de man, naar buiten, bij de bron.

Wanneer hij echter bij de put aankomt, vertelt de Torah ons dat Lavan iets opmerkt:

Bereshith 24:30 Zodra hij namelijk de ring gezien had en de armbanden aan de handen van zijn zuster, en zodra hij de woorden van zijn zuster Rebekka gehoord had: Zo heeft die man tot mij gesproken, ging hij naar de man toe; en zie, deze stond bij de kamelen aan de bron.

Lavan spreekt tot de knecht, maar tracht je de toon van zijn stem in te beelden en vergelijk zijn houding met die van Rivkah:

Bereshith 24:31 En hij zeide: Kom, gij gezegende van אַיִן, waarom staat gij buiten, terwijl ik reeds het huis gereed gemaakt heb en ook de plaats voor de kamelen.

De houding van Lavan klinkt niet als een knecht. In feite drukken zijn woorden een beetje trots uit. Lavan blijft voorziening voor zijn gast aanbieden, maar in tegenstelling tot Rivkah, schijnt hij de knecht van Avraham voor zichzelf te laten zorgen:

Bereshith 24:32 Toen kwam de man in huis. En men ontzadelde de kamelen, gaf aan de kamelen stro en voeder en bracht water om zijn voeten en de voeten der mannen die bij hem waren, te wassen.

Zo is het punt gemaakt dat **Rivkah en Lavan niet gelijk** zijn in hun **motivatie voor gastvrijheid**. Maar **doet Rivkah u aan een andere figuur uit de Torah denken?** Niet zo lang geleden lazen wij over **de gastvrijheid van Avraham**:

*Bereshith 18:1 En אֱלֹהִים verscheen aan hem bij de terebinten van Mamre, terwijl hij op het heetst van de dag **in de ingang der tent zat**.² En hij sloeg zijn ogen op en zag, en zie, **drie mannen** stonden bij hem; **toen hij hen zag, liep hij hun uit de ingang van zijn tent tegemoet**, en **boog zich** ter aarde;³ en hij zeide: **Mijn heer**, indien ik uw genegenheid gewonnen heb, ga dan niet aan **uw knecht** voorbij.⁴ Laat toch een weinig water gehaald worden, en wast uw voeten en vlijt u neder onder de boom;⁵ dan wil ik een bete broods gaan halen, opdat gij uw hart versterkt; daarna kunt gij verder trekken; daartoe zijt gij immers langs **uw knecht** getrokken? En zij zeiden: Doe zoals gij gesproken hebt.⁶ Toen **spoedde Abraham zich** naar de tent tot Sara, en zeide: **Haast u!** Drie maten fijn meel! **Kneed het en bereid koeken!**⁷ En **Abraham liep** naar de runderen, nam een kalf, mals en goed, en gaf het aan een knecht, en deze **haastte** zich om het te bereiden.⁸ Ook **nam hij boter en melk en het kalf, dat hij bereid had, en zette het hun voor**; en hij stond onder de boom bij hen, terwijl zij aten.*

Zowel Rivkah als Avraham hebben “**knecht**” houdingen en van hun enthousiasme om gastvrijheid en “**vriendelijkheid**” aan reizigers te verstrekken wordt **blijk gegeven** door hun “**haastige**” acties. En in beide verhalen, schijnt hun gastvrijheid zich uit te strekken voorbij wat noodzakelijk is...bij Avraham is het een groot feest is en bij Rivkah is het voorzien in een enorme hoeveelheid water voor de reiziger en zijn kamelen.

Verdergaand in de vergelijking tussen Avraham en Rivkah, merken wij op dat verscheidene sleutelzinnen in de bevelsectie van elk verhaal worden herhaald:

*Bereshith 12:1 אֱלֹהִים nu zeide tot Abram: Ga uit **uw land** en uit **uw maagschap** en uit **uws vaders huis naar het land, dat Ik u wijzen zal**;² Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen, en uw naam groot maken, en gij zult tot een **zegen** zijn.³ Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt zal Ik vervloeken, en met u zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden.*

“Uw land,” “Uw maagschap”

*Bereshith 24:4 Maar gij zult naar **mijn land** en naar **mijn maagschap** gaan om een vrouw te nemen voor mijn zoon Isaak.*

“Je vaders huis”

*Bereshith 24:7 אֱלֹהִים, de Elohim des hemels, die mij genomen heeft uit **mijns vaders huis** en uit het land mijner maagschap, en die tot mij gesproken heeft, en mij heeft gezworen: aan uw nageslacht zal Ik dit land geven – Hij zal zijn engel voor uw aangezicht zenden, en gij zult vandaar voor mijn zoon een vrouw nemen.*

“Naar een land dat Ik je zal tonen”

*Bereshith 24:5 Toen zeide de knecht tot hem: Misschien zal die vrouw **mij** niet willen **volgen naar dit land**; moet ik dan uw zoon terugbrengen naar het land, vanwaar gij uitgetrokken zijt?*

Deze instructies die Avraham in het begin van Bereshith 24 aan zijn knecht geeft maken zijn laatste dialoog in de Torah uit. Wat hij in hoofdzaak zoekt te doen is de fakkel doorgeven. De vrouw van Yitzchak moet iemand zoals Avraham zijn...iemand die bereid is om uit “hun land, hun maagschap en hun vaders huis” genomen te worden en naar een speciaal “land” gebracht te worden opdat Hij hen zou kunnen zegenen om de moeder van een uitverkoren volk te worden. Deze jonge vrouw moet “vriendelijk, gedienschtig en enthousiast” zijn om zorg te dragen voor de behoeften van anderen, zonder egoïstische motieven.

Het is interessant om de woorden te bestuderen die Avrahams knecht gebruikt om de familie van Rivkah het verhaal van zijn zoektocht naar een bruid voor te stellen. Je zou niet kunnen opmaken dat hij naar iemand zoals de Avraham van Bereshith 12 zocht. In plaats daarvan spreekt de knecht vanuit een werelds perspectief wanneer hij Avraham als een extreem rijke man afbeeldt, begunstigd door de Almachtige van wie de voorkeur er eenvoudig in bestaat zijn zoon aan een vrouw binnen zijn clan uit te huwelijken:

Bereshith 24:34 Daarop zeide hij: Ik ben de knecht van Abraham. ³⁵ יהוה heeft mijn heer zeer gezegend, zodat hij rijk geworden is; Hij heeft hem gegeven kleinvee en runderen, zilver en goud, slaven en slavinnen, kamelen en ezels. ³⁶ En Sara, de vrouw van mijn heer, heeft mijn heer een zoon geboort, nadat zij oud geworden was, en hij heeft hem gegeven alles wat hij bezit. ³⁷ Nu heeft mijn heer mij doen zweren: Gij zult voor mijn zoon geen vrouw nemen uit de dochters der Kanaänieten, in wier land ik woon, ³⁸ maar gij zult naar mijns vaders huis gaan en naar mijn geslacht, en daar een vrouw voor mijn zoon nemen.

De knecht gaat verder met het navertellen van het voorval bij de put, maar als je zijn overzicht met het daadwerkelijke voorval vergelijkt, zal je zien dat er duidelijke verschillen zijn. De knecht van Avraham lijkt alles in het werk te stellen om de familie te overtuigen dat het יהוה is die hem daar naartoe heeft gebracht om Rivkah, van de clan van Avraham, als vrouw voor Yitzchak te kiezen. Op de zelfde manier dat hij Avraham heeft gezegend, zal hij ook Rivkah in haar huwelijk aan Yitzchak zegenen.

Bereshith 24:42 Nu kwam ik heden bij de bron, en ik zeide: יהוה, Elohim van mijn heer Abraham, wil toch de weg, waarop ik ga, voorspoedig maken; ⁴³ zie, ik sta bij de waterbron; laat het nu zo zijn dat de maagd, die naar buiten komt om te putten en die, als ik tot haar zeg: Geef mij toch een weinig water te drinken uit uw kruik, tot mij zal zeggen: ⁴⁴ Drink zelf, en ook voor uw kamelen zal ik putten, dat zij de vrouw zal zijn, die יהוה voor de zoon van mijn heer bestemd heeft. ⁴⁵ Ik had dit nog nauwelijks bij mijzelf gezegd, of zie, Rivkah kwam naar buiten met haar kruik op haar schouder, en zij daalde af naar de bron, en putte. En ik zeide tot haar: Geef mij toch te drinken. ⁴⁶ Toen liet zij snel haar kruik neerglijden en zij zeide: Drink, en ook uw kamelen zal ik drenken. Toen dronk ik, en ook de kamelen drenkte zij. ⁴⁷ Daarop vroeg ik haar en zeide: Wiens dochter zijt gij? En zij zeide: De dochter van Betuël, de zoon van Nachor, die Milka hem geboort heeft. Toen deed ik de ring aan haar neus, en de armbanden aan haar handen. ⁴⁸ Ik boog mijn knieën en wierp mij neder voor יהוה, en ik prees יהוה, de Elohim van mijn heer Abraham, die mij op de rechte weg geleid had om de dochter van de broeder van mijn heer voor zijn zoon te nemen. ⁴⁹ En nu, indien gij liefde en trouw wilt bewijzen aan mijn heer, laat het mij weten; en zo niet, laat het mij ook weten, opdat ik mij naar rechts of naar links wende. ⁵⁰ Toen antwoordde Laban, alsook Betuël en zij

---

zeiden: *Dit is een bestiering van יהוה; wij kunnen niets tot u zeggen, ten kwade of ten goede.*

Ik denk dat de Heilige Geest ons soms leidt om tot de wereld te spreken in woorden die zij zullen begrijpen. De knecht van Avraham zou niet succesvol geweest zijn indien hij zich had geconcentreerd op het feit dat hij op een missie was om een bruid met kwalificaties zoals Avraham te vinden. Lavan begreep rijkdom, familie en de macht van יהוה. Hij zou niet zo zeer onder de indruk geweest zijn en zelfs beledigd door de zoektocht van de knecht naar een vrouw met attributen zoals Avraham die bereid was om haar “maagschap, haar vaders huis, haar land en afgoden praktijken” te verlaten.

Uiteindelijk aarzelt de familie om Rivkah weg te zenden en daarom roepen zij haar en vragen haar wat haar wens is:

Bereshith 24:55 Doch haar broeder zeide, alsook haar moeder: Laat het meisje een dag of tien bij ons blijven, ga daarna heen (talach - תִּלַּח).⁵⁶ Hij echter zeide tot hen: Houd mij niet op, nu יהוה mijn weg voorspoedig gemaakt heeft; laat mij vertrekken, opdat ik naar mijn heer ga (alchah - אֲלַח).⁵⁷ Daarop zeiden zij: Laten wij het meisje roepen en het haar zelf vragen.⁵⁸ Toen riepen zij Rivkah en zeiden tot haar: Wilt gij met deze man meegaan (talchi - תִּלְכִּי)? En zij zeide: Ja, [ik zal gaan] (ailaich - אֵילַיְכֶם).

“Gaan”...dit is het zelfde concept dat we zagen bij Avraham toen hij instemde om “zijn maagschap, land en geboorteplaats” achter te laten om יהוה naar “een ander land” te volgen waar hij gezegend zou worden om een “groot volk” te worden:

Bereshith 12:1 יהוה nu zeide tot Abram: Ga [voor jezelf] (Lech lecha - לֶךְ לְךָ) uit uw land en uit uw maagschap en uit uws vaders huis naar het land, dat Ik u wijzen zal;
2 Ik zal u tot een groot volk maken...

Aanvankelijk koos יהוה Avraham en hij antwoordde aan de oproep. In het boek Hebreëen wordt Avraham vermeld in het geloofshoofdstuk als iemand die bereid was om “te gaan”:

Hebreëen 11:8 Door het geloof is Abraham, toen hij geroepen werd, in gehoorzaamheid getrokken naar een plaats, die hij ter erfenis zou ontvangen, en hij vertrok, zonder te weten waar hij komen zou.

Nu zien wij dat de Almachtige ook Rivkah als bruid voor Yitzchak heeft gekozen. Rivkah stemt ook in om “te gaan.” Hij kiest haar omdat zij het geloof van Avraham heeft om “te gaan.” Rivkah is verschillend van haar verwanten. Zij is “vriendelijk” zonder verdere motieven en zij heeft het hart van een “enthousiaste knecht.” Ons verhaal blijkt minder over de zoektocht naar een bruid te gaan en meer over de kenmerken van een toekomstige bruid...vriendelijkheid, gediensigheid, het nastreven van de Almachtige, een bereidheid om “te gaan” en in staat te zijn zich een toekomst te kunnen voorstellen met de Bruidegom, onze Messias in het land Israël.

Er is een laatste manier waarop wij Rivkah met Avraham kunnen verbinden. Na de Akeida (binding van Yitzchak), sprak יהוה de volgende zegen over Avraham:

Bereshith 22:17 zal Ik u rijkelijk zegenen, en uw nageslacht zeer talrijk maken, als de sterren des hemels en als het zand aan de oever der zee, en uw nageslacht zal de poort zijner vijanden in bezit nemen.

Het is geen verrassing dat Rivkah bijna **dezelfde zegen** van haar familie ontvangt betreffende **tallose nakomelingen** en een “poort”!

Bereshith 24:60 En zij zegenden Rivkah en zeiden tot haar: Onze zuster, moogt gij tot duizenden van tienduizenden worden, en uw nageslacht bezitte de poort van zijn haters.

“Duizend van tienduizend” dat zijn 10 miljoen mensen. Wanneer dan “duizend” meervoud (duizenden van tienduizenden) is, wordt die **daadwerkelijke berekening van de nakomelingen van Rivkah een ontelbaar aantal**. Wij lezen een **gelijkaardige commentaar** die door Yeshua wordt gemaakt:

Mattheüs 16:18 En Ik zeg u, dat gij Petrus zijt, en op deze petra zal Ik mijn gemeente (ekklesia - ἐκκλησία) bouwen en de poorten van het dodenrijk zullen haar niet overweldigen.

Wie is de “**rots**” waarop Yeshua “**Zijn gemeente**” (de duizenden van tienduizenden) zal **bouwen**? Het is **niet Petrus**. Petrus’ naam betekent “**steen**.” Hij is **slechts een klein deel van de “rots.”** De Schrift vertelt ons dat Yeshua deze “**rots**” is:

Jesaja 28:16 daarom, zo zegt Adonai יהוה: Zie, Ik leg in Sion een steen ten grondslag, een beproefde steen, een kostbare hoeksteen van een vaste grondslag...

1 Petrus 2:6 Daarom staat er in een schriftwoord: Zie, Ik leg in Sion een uitverkoren en kostbare hoeksteen, en wie op hem zijn geloof bouwt, zal niet beschaamd uitkomen.

En wie is de “**gemeente**” van Yeshua waar de “**poorten van Hades**” niet tegen zullen **heersen** (Mattheüs 16:18)?

Handelingen 7:38 Deze is het, die in de vergadering (ekklesia - ἐκκλησία) in de woestijn met de engel was, die tot hem sprak op de [Berg] Sinai, en met onze vaders; en hij ontving levende woorden om die u te geven.

De “**gemeente in de wildernis**” bij de voet van “**de Berg Sinai**” was **Israël...alle stammen van Israël...** “**duizenden van tienduizenden**” van hen. Deze **stammen** vormen een **ontelbaar aantal** dat alleen de **Almachtige** terug naar een **identificeerbaar Israël** kan **herstellen**. En prijs יהוה, we kennen het einde van het verhaal. Namelijk, de “**poorten van Hades**” zullen niet tegen hen **heersen**!

Shabbat Shalom!

Ardelle